

Granskning av Kommunstyrelsens uppsikt av de kommunala bolagen

Granskningsrapporten är i stora delar positiv till den uppsiktsplikt som kommunstyrelsen utövar över de kommunala bolagen i Örebro kommun. Dock påtalas några förbättringsområden där revisionen anser att uppsikten bör förstärkas och också, så som det får tolkas, utformas på ett annat sätt. De påtalade förbättringsområdena kommenteras i det följande.

Rapporternas innehåll och utformning

Stadsrevisionen konstaterar, som redogjorts för i sammanfattningen, att rapporterna innehåller tillräcklig information för att uppsiktsplikten ska anses vara fullgjord. Samtidigt anser utredningen att åtgärder bör vidtas så att uppsikten ”i praktiken blir tillräcklig för samtliga ledamöter i kommunstyrelsen”. Det redogörs också för i rapporten att det från ledamöternas sida finns en ”osäkerhet om huruvida rapporterna innehåller tillräcklig information”. Kommunstyrelseförvaltningen tolkar innebörden av detta som att rapporterna formellt sett är tillfyllest utifrån lagstiftarens krav men att rapporterna möjligen kan ges en mer lättillgänglig och pedagogisk utformning. Kommunstyrelseförvaltningen tar till sig av dessa synpunkter och ska vid upprättandet av rapporterna ha i åtanke att göra denna, i vissa delar svårbegripliga, materia mer pedagogisk och utförlig.

Vad gäller uppföljning av mål, riktlinjer och direktiv som antagits av kommunfullmäktige avser kommunstyrelseförvaltningen att följa upp att de majoritetsägda bolagens förvaltningsberättelser i årsredovisningarna innehåller styrelsernas bedömning av måluppfyllelsen för verksamhetsåret i enlighet med vad som anges i bolagspolicyn.

Uppsikt över delägda bolag och bolag utanför rådhuskoncernen

Stadsrevisionen anser att uppsiktsplikten behöver stärkas för framförallt de delägda bolagen men också för bolagen som ligger utanför rådhuskoncernen.

I dagsläget finns endast ett bolag som ligger utanför bolagskoncernen med Örebro Rådhus AB som moderbolag, Örebro Läns Trädgårds AB. Bolagets verksamhet består i att köpa in, äga och förvalta konstverk till Stadsparken, Skytteparken och Stora Holmen. Detta bolag följs upp årligen via ett separat fullmäktigeärende där bolagets årsredovisning behandlas. På grund av bolagets ringa verksamhet anses en årlig uppföljning vara tillräcklig.

De majoritetsägda bolagen får årliga budgetdirektiv via kommunens Övergripande Strategi och Budget för respektive år såvida inte bolagens verksamheter är mycket begränsade. De majoritetsägda bolagen är alltid inkluderade i tertialboksluten.

Minoritetsägda bolag som bedriver verksamhet av större omfattning och där direktiv är relevanta får också årliga direktiv. Dessa direktiv stäms av med övriga delägare. I tertialrapporterna inkluderas minoritetsägda bolag endast om större avvikelser finns. Kommunstyrelseförvaltningen har påbörjat ett arbete med uppdatering av bolagspolicyn för vidare beredning under hösten 2016. Uppdateringarna kommer bland annat föreslå innehålla vissa förslag på förtydliganden beträffande de delägda bolagen.

Tertialrapporter

Stadsrevisionen bedömer att kommunstyrelsen behöver se ekonomiska rapporter per bolag även vid tertialrapporteringarna. Den sammanställda tertialrapport för bolagen som redovisas för kommunstyrelsen samtidigt som tertialrapporten för kommunen innehåller redan uppgift om resultat/utfall och budgeterat resultat/utfall per bolag för rapportperioden samt en redogörelse för eventuella avvikelser. För att öka detaljnivån på rapporteringen ytterligare föreslår kommunstyrelseförvaltningen att de fullständiga tertialrapporterna för respektive bolag (dvs. bilagorna till den sammanställda tertialrapporten) också ska ligga med som beslutsunderlag i ärendet i fortsättningen.

Bolagens interna kontroll

Stadsrevisionen anser att kommunstyrelsen måste säkerställa uppföljning av bolagens interna kontroll. 2015 påbörjades ett arbete med att stödja bolagen i deras arbete med att införa kommunens modell för systematiskt arbete kring intern kontroll. Målet är att bolagen ska vara klara med denna implementering under 2017. Kommunstyrelseförvaltningen avser att följa upp att de majoritetsägda bolagens förvaltningsberättelser i årsredovisningarna innehåller en sammanfattning av bolagets arbete med intern kontroll i enlighet med vad som anges i bolagspolicyn.

Kenneth Nilsson
Kommunstyrelsens ordförande